

Sexuální obtěžování a sexuální násilí v prostředí noční zábavy se stalo předmětem zájmu mnoha místních komunit a úředních orgánů napříč Evropou. V rámci minimalizování negativních dopadů tak španělské a portugalské týmy IREFREA společně s projektovými týmy LJMÚ a 1.LF UK vytvořily a implementovaly projekt „STOP-SV: školicí program pro prevenci sexuálního násilí v prostředí noční zábavy“ jako součást programu EU DAPHNE.

Projekt STOP-SV byl zahájen v roce 2016. Jeho hlavním cílem byla podpora činnosti komunitních koalic a proškolení personálu v prostředí noční zábavy, aby mohl lépe rozpoznat, předcházet a efektivně reagovat na sexuální násilí v prostředí noční zábavy. Závěrečná konference se konala 30. listopadu v Palmě de Mallorca, přičemž projekt nyní směřuje do cíle.

Závěrečná konference STOP-SV

Začátkem konference byly prezentovány klíčové body projektu STOP-SV. Úvodní prezentace nastínila způsob spolupráce s cílem předcházet sexuálnímu násilí v prostředí nočního života, který byl v rámci projektu využíván. Byly shrnuty cíle projektu a způsob jeho implementace s důrazem na rozvoj pracovních koalic, které byly v každém městě, kde pilotní studie probíhala, zřízeny.

Druhá prezentace se zabývala evaluací školicího programu STOP-SV. Poskytla přehled implementace a dopadu programu a rovněž prozkoumala změny vnímání a postoje účastníků školení vůči sexuálnímu násilí, včetně jejich sebedůvěry na sexuální násilí v prostředí noční zábavy reagovat. Součástí tohoto newsletteru je proto i stručný souhrn evaluační zprávy.

Závěrečná prezentace se týkala prevence sexuálního násilí v prostředí noční zábavy, a to prostřednictvím komunitní spolupráce. Mimo to se blíže zabývala strategiemi, jak násilí v prostředí noční zábavy předcházet a vyzdvihovala význam vzájemné spolupráce s cílem efektivně reagovat na násilí v prostředí noční zábavy.

Později v rámci tiskové konference zazněly příspěvky za účasti Isabely Busquets, předsedkyně a ministryně pro inovace, výzkum a cestovní ruch baleárské vlády, dále hlavních představitelů CAEB, ABONE a FEHM a předsedy IREFREA. Následně se uskutečnil diskuzní panel se zástupci všech partnerských týmů, jehož cílem bylo sdílet osobní zkušenosti jednotlivých týmů ohledně vývoje a implementace projektu. Poté dále proběhl kulatý stůl, který se zabýval aktuálním stavem projektu. Tohoto jednání se účastnily také další klíčové subjekty, včetně členů národních koalic všech participujících zemí: Portugalska, České republiky a Španělska. Závěrem profesor Mark Bellis prezentoval možné budoucí směřování projektu.

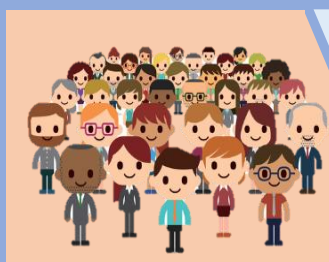
STOP-SV: školicí program pro prevenci sexuálního násilí v prostředí noční zábavy (evaluace)

ÚVOD

Sexuální násilí v celosvětovém měřítku ohrožuje negativně zdraví a životní podmínky jednotlivců, ale i místních komunit a různých odvětví služeb. Sexuální násilí zasahující do trávení volného času, jako je např. prostředí noční zábavy, tak přináší stále větší důvody k obavám. Mnohé studie upozorňující na charakter a rozsah sexuálního násilí v prostředí noční zábavy zjistily, že různé formy násilí nejsou často za násilí vůbec považovány a společností jsou akceptovány. Proto je nutné rozvíjet a implementovat preventivní strategie. Existuje však jen málo takových strategií, které se snaží předcházet a reagovat přímo na sexuální násilí v prostředí nočního zábavy.

PROJEKT STOP-SV

V rámci programu Práva, rovnost a občanství Evropské unie byl v roce 2016 společně s partnery z České republiky, Portugalska, Španělska a Velké Británie založen projekt STOP-SV (školení zaměstnanců o prevenci sexuálního násilí). Hlavním cílem projektu STOP-SV je podporovat prevenci sexuálního násilí v prostředí noční zábavy prostřednictvím:

Mobilizace místních komunit spojených s prostředím noční zábavy a tvorby a rozvoje koalic na podporu prevence sexuálního násilí v prostředí noční zábavy.

Poskytnutí prostředků místním zúčastněným stranám ke školení pracovníků v prostředí noční zábavy (např. barmani, ostraža), aby mohli lépe rozpoznat, předcházet a reagovat na sexuální násilí.

Školení pracovníků v prostředí noční zábavy, aby tak mohli rozpoznat, předcházet a efektivně reagovat na sexuální násilí.

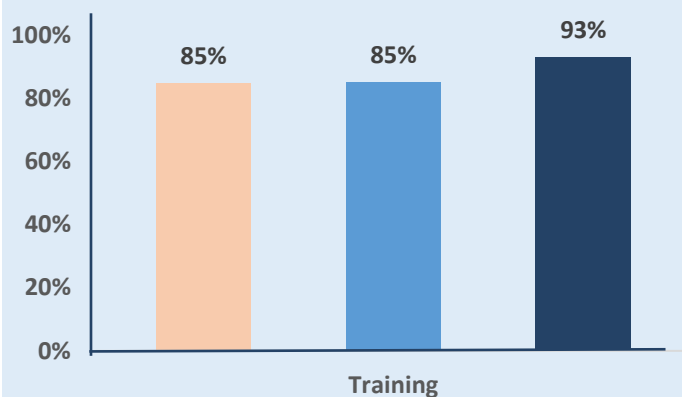
IMPLEMENTACE ŠKOLENÍ

V letech 2017 a 2018 byly **28 školitelům** z České republiky, Portugalska a Španělska poskytnuty prostředky ke školení pracovníků v prostředí noční zábavy. Celkem tak bylo proškoleno **114 pracovníků**.

- V každé lokalitě měly zúčastněné místní subjekty k dispozici školení o časové dotaci 20 hodin. Po jeho absolvování se tak mohly stát školiteli programu STOP-SV.
- Profesní zázemí, míra důvěry v rámci diskuze a časová omezení měla vliv na to, že někteří zprostředkovatelé nebyli schopni školení STOP-SV plně realizovat (včetně zapojení pracovníků z prostředí noční zábavy).
- Jednotlivá školení pracovníků z prostředí noční zábavy trvala přibližně 2-3 hodiny.¹
- Školení STOP-SV bylo cílovou skupinou přijato pozitivně. Někteří účastníci školení naznačovali, že by školení mohlo méně vycházet z akademických poznatků a spíše klást větší důraz na sexuální násilí napříč gendery.

Jak pracovníci v prostředí noční zábavy vnímali školení STOP-SV (dotazník po školení)

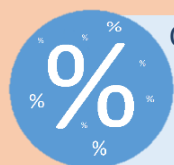
- Školení pro mě bylo užitečné vzhledem k mé aktuální pracovní pozici v prostředí noční zábavy
- Školení mi pomůže lépe se vypořádávat se sexuálním násilím v prostředí noční zábavy
- Školení bylo odvedeno kvalitně a účastníci dostali od školitele dostatečnou podporu

¹ Jeden zúčastněný subjekt realizoval školení pracovníků v prostředí noční zábavy o délce 6 hodin.

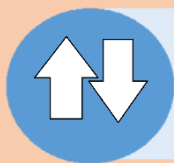
PŘÍNOSY ŠKOLICÍHO PROGRAMU STOP-SV PRO PRACOVNÍKY V PROSTŘEDÍ NOČNÍ ZÁBAVY

Většina účastníků po absolvování školení souhlasila, že školení zlepšilo jejich povědomí o sexuálním násilí.

POVĚDOMÍ

Charakter a rozsah
sex. násilí
87%

Rizikové faktory
86%

Prevence
sex. násilí
92%

Jak reagovat
na sex. násilí
90%

Pomoc obětem
sex. násilí
85%

POSTOJE A VNÍMÁNÍ

Účastníci po absolvování školení mnohem pravděpodobněji souhlasili s následujícími výroky:

- Souhlas se sex. aktivitou může být kdykoliv odvolán
- Sexuální násilí není nikdy vinou oběti.
- Myslím si, že já i ostatní pracovníky v prostředí noční zábavy mohou ovlivnit sexuální násilí.
- Myslím si, že v podniku, kde pracuji, je sexuální násilí problém.

SEBEDŮVĚRA

Účastníci po absolvování školení mnohem pravděpodobněji pociťovali zvýšenou sebejistotu při následujících reakcích:

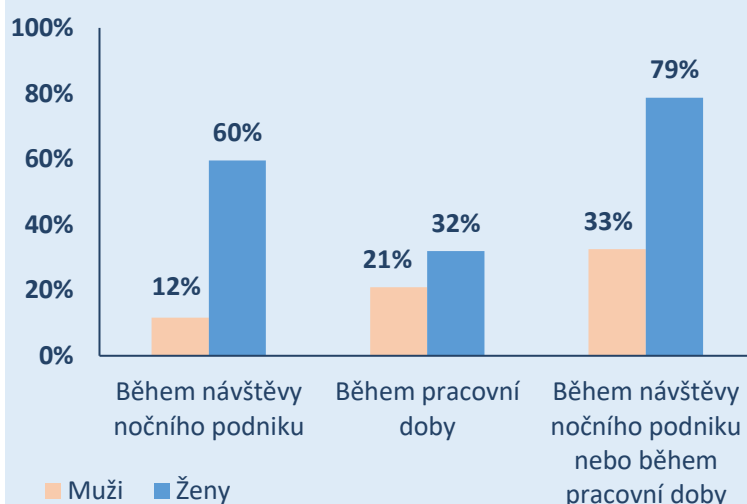
- Požádat svého spolupracovníka o pomoc v případě situací spojených se sexuálním násilím.
- Vyjádřit znepokojení, pokud by jim někdo řekl, že zažil nevyžádanou sexuální zkušenost, ale nenazval ji znásilněním.
- Zareagovat, pokud by v podniku viděli rozrušenou ženu obklopenou skupinou mužů.

ZKUŠENOSTI PRACOVNÍKŮ V PROSTŘEDÍ NOČNÍ ZÁBAVY S NÁSILÍM A OBTĚŽOVÁNÍM

Během posledních 3 měsíců:

- **73 %** účastníků vidělo, jak opilého člověka odvádí z podniku jiný návštěvník.
- **66 %** účastníků bylo svědky toho, jak někdo v baru ztratil vědomí kvůli nadměrné konzumaci alkoholu
- **58 %** účastníků si v podniku všimlo rozrušeného návštěvníka.
- **20 %** účastníků vidělo v podniku rozrušenou ženu obklopenou skupinou mužů.
- **14 %** účastníků někdo řekl, že zažil nevyžádanou sexuální zkušenost, ale nenazval ji znásilněním.
- **9 %** účastníků slyšelo, jak někdo omlouval to, že jinou osobu přinutil k sexu.

% účastníků, kteří uvedli, že byli někdy terčem sexuálního násilí v prostředí noční zábavy (min. jednou za život)

ZÁVĚR

Zjištění naznačují, že mezi přínosy školicího programu STOP-SV pro pracovníky v prostředí noční zábavy patří zlepšení povědomí a změna postojů vůči sexuálnímu násilí a také větší sebedůvěra na sexuální násilí reagovat. Dlouhodobá navazující studie se dále zaměří na posouzení toho, zda má školicí program STOP-SV pozitivní vliv také na přihlížející (tj. zda přihlížející dokáží předcházet a reagovat na sexuální násilí v prostředí noční zábavy) a zda zmiňované přínosy školicího programu pro znalosti, postoje a sebedůvěru účastníků přetrvávají tři měsíce po školení.

Partnerské organizace STOP-SV

IREFREA Španělsko a Portugalsko

IREFREA je jedna z nejstarších evropských organizací protidrogové prevence. Mezi hlavní činnosti španělských a portugalských týmů spadá prevence užívání alkoholu a drog (výzkum, evaluace a implementace preventivních programů). Tito experti se aktivně zapojují do odborných aktivit v rámci mezinárodních organizací jako jsou EMCDDA a NIDA. Organizují řadu odborných konferencí napříč Evropou a vedou nebo se zapojují do více než 30 výzkumných projektů na evropské či národní úrovni. IREFREA v obou zemích dosahuje výborných výsledků s praktickým dopadem v oblasti prevence rizikových faktorů, jako je násilí mladistvých a genderové násilí. Mají také rozsáhlé zkušenosti se vzděláváním a pomáhají posilovat postavení organizací občanské společnosti na národní i mezinárodní úrovni. IREFREA je od svých počátků členem Fóra občanské společnosti pro otázky drog.

Institut veřejného zdraví (PHI) Univerzity Johna Moorea v Liverpoolu (LJMU)

PHI je dynamicky se rozvíjející výzkumná instituce. Výsledky její práce přispívají ke zlepšení veřejnozdravotní politiky, a to jak na místní, tak i národní a mezinárodní úrovni. Specializuje se na aplikovaný výzkum, publikování systematických rešeršů, evaluaci preventivních programů, zvyšování povědomí v oblasti veřejného zdraví (např. užívání alkoholu a drog, násilí, sexuální chování) a zkoumání efektivity intervencí sloužících k omezení negativních důsledků konzumace alkoholu. PHI má statut Spolupracujícího centra Světové zdravotnické organizace pro prevenci násilí, včetně genderového násilí a násilí mladistvých. Specializuje se zejména na násilí v prostředí nočního života a na komplexní výzkum v oblasti užívání alkoholu a drog, rizikového sexuálního chování a bezpečí v kontextu noční zábavy. Experti z PHI rovněž úzce spolupracují s EMCDDA.

Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze

Klinika adiktologie má bohaté zkušenosti s kvantitativním a kvalitativním výzkumem v oblasti užívání návykových látek a závislostí. Její odborníci dále vedou projekty včetně implementace, evaluace a informování laické i odborné veřejnosti. Klinika aktivně spolupracuje s Národním monitorovacím střediskem pro drogy a závislosti a podílí se na národních a mezinárodních výzkumných projektech. Součástí Kliniky adiktologie je rovněž specializované centrum pro právo a kriminologii s bohatými zkušenostmi v oblasti výzkumu viktimizace a kriminality.

Projekt STOP ! SV

Pro více informací o projektu STOP-SV prosím kontaktujte partnerské organizace nebo navštivte naše webové stránky:

IREFREA – Španělsko

www.irefrea.org | www.irefrea.eu

Kontaktní osoba: Montse Juan | mjuan@irefrea.org

Institut veřejného zdraví – LJMU

www.cph.org.uk

Kontaktní osoba: Zara Quigg | Z.A.Quigg@ljmu.ac.uk

IREFREA – Portugalsko

www.irefrea.org | www.irefrea.eu

Kontaktní osoba: Fernando Mendes | irefrea.pt@gmail.com

Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze

www.adiktologie.cz

Kontaktní osoba: Roman Gabrhelík | roman.gabrhelik@lf1.cuni.cz

STOP ! SV – školení pracovníků o prevenci sexuálního násilí: tvorba preventivních a organizačních strategií pro pracoviště v prostředí noční zábavy

Project co-funded by the Rights, Equality and Citizenship (REC) Programme (2014-2020) of the European Union.

This project has been produced with the financial support of the Rights, Equality and Citizenship (REC) Programme (2014-2020) of the European Union. The contents of this publication are the sole responsibility of the STOP-SV partnership and can in no way be taken to reflect the views of the European Commission.